

תשובון

בפרק זה שני חלקים – א: הבנה, ב: הבעה.
עני על השאלות לפי ההוראות בכל חלק.

חלק א': הבנה (25 נקודות)

עני על כל השאלות 1-4 על פי אחד הטקסטים שלפנייך משפט אחד שהוא לדעתך טענתו של כותב טקסט א:

1. א. העתיקי מבין המשפטים שלפנייך משפט אחד שהוא לדעתך טענתו של כותב טקסט א:

(1) בבניין חזק אפשר לפרוץ פתחים.

(2) פתיחות ראויה יש לה הגבלות.

(3) מי שאינו פתוח אינו מתקדם.

(4) יש להיסגר כי ברחוב הרוחות רעות.

ב. האם לדעתך טענתו של כותב טקסט ב **דומה** או שונה?

נמקי את תשובתך על פי שני הטקסטים.

נימוק - וכי אי אפשר להיות פתוח להישגים רפואיים, מדעיים וגם טכנולוגיים ולנצלם, ויחד עם זאת לדחות על הסף כל חיקוי של סגנון חיים הבנוי על גירוי יצרים ותיאוריית הזמן הפנוי ומילוי בהבלים! (טקסט א)
אם סוגרים את מה שצריך לסגור, שום דבר אינו מתפוצץ. (טקסט ב)

2. א. כותב טקסט א מבסס את טענתו בעזרת הקבלה בין פתיחות תרבותית לפתחים בבניין.

צייני ארבע נקודות הקבלה בין שני הדברים המשווים.

נסחי בקצרה שאלה שעליה עונה כל אחת מהנקודות (סך הכול ארבע שאלות).

השאלה	פתיחות תרבותית	פתיחות בבניין
מי יכול להרשות לעצמו להיפתח לשונה?	רק קבוצה שיש בה עומק וכוח רוחני יכולה להרשות לעצמה להיפתח.	בניין שיסודותיו מוצקים - אם ייפתחו בו פתחים, הם לא יגרמו נזק.
עד כמה אפשר להיפתח?	הפתיחות התרבותית חייבת להיות מוגבלת כדי שלא תביא להיסחפות.	כל פרצה שהיא כעשר אמו היא פתח, יותר מכך - פרצה.
באיזה תנאי מותר להיפתח	מותר להיפתח לתרבות רק כשאינה מאיימת להרוס את הרוחניות.	מידת הפתיחות תלויה בעוצמת הרוחות המנשבור מחוץ לבניין.

למה אנו נפתחים?	אפשר להיות פתוח להישגים רפואיים, מדעיים ולא לתרבות	נפתח בבניין פתח לכיוון גן ולא לכיוון ביוב.
-----------------	--	--

ב. צייני כיצד הכותב מבסס את שתי נקודות ההקבלה הראשונות.

הביטוס	דרך הביטוס
הרחיבי מקום אהלך ... ויתדותייך חזקי	ציטוט של פסוק -
כל פרצה שהיא כעשר אמות היא פתח, יותר מכך – פרצה ;	ציטוט משנה במסכת כלאים ובמסכת עירובין

ג. בפסקות ח-יג יש פסקה שמהווה הכללה ופסקות שהן פירוט להכללה זו. איזו מן הפסקות מהווה הכללה, וכיצד מהוות הפסקות האחרות פירוט להכללה זו? הסבירי את תשובתך.

תשובה: בפסקה יוד יש הכללה. וכי אי אפשר להיות פתוח להישגים רפואיים, מדעיים ... ולנצלם, ויחד עם זאת לדחות כל חיקוי של סגנון חיים הבנוי על גירוי יצרים ותיאוריית הזמן הפנוי?!
הפסקות שאחריה מפרטות מהי פתיחות קלוקלת ולמה ראוי להיפתח.

ד. כותב מאמר ב משתמש אף הוא בהקבלה לאורך המאמר. צייני אותה ואת מטרתה במאמר.

תשובה במציאות עגומה זו לא נותר אלא **לגדור את הגן**, למנוע מהאדם גישה אל עץ הדעת.

מטרת ההקבלה להמחיש את המסר ולעורר עניין.

3. כל אחד מכותבי הטקסטים א, ב מעלה את דברי הטוענים נגד אחת מהנקודות המבססות את טענתו.

א. מהי טענת הנגד בטקסט א? **תשובה** אם מישהו יוצא נגד "מריחת זמן" במדיה האלקטרונית, מטיחים נגדו שהוא נגד הפתיחות ונגד המדע והטכנולוגיה והמחשב והרפואה והקדמה ואין הוא מבין את הדור ועוד

ב. לאיזו נקודה בדברי הכותב מתייחסת טענת הנגד בטקסט א? **תשובה** לא נפתח בבניין פתח לכל כיוון בלא הבחנה, אלא נבחר להיפתח רק לכיוון מועיל.

ג. כיצד מפרך הכותב טענת נגד זו? התייחסי בתשובתך לתוכן ולרטוריקה. **תשובה** הוא מעלה שאלות רטוריות שבהן מוצגת עמדתו הנחרצת נגד פתיחות להבלים.

ד. במה שונה טענת נגד זו מטענת הנגד בטקסט ב? התייחסי בתשובתך לתוכן ולרטוריקה.

תשובה טענת הנגד בטקסט ב מעלה שאלה ממשית, ולא שאלה רטורית. מטרתה - להוות חוליית מעבר בהצגת הצד השני של המטבע.

ה. צייני שני חלקים להפרכת טענת הנגד בטקסט ב. בפסקה ד מציג הכותב את החסרונות בנגישות הקלה לכל מידע. בפסקות ח, ט, י הוא מסביר את הסכנה באי חסימת הגישה ל מידע קלוקל.

א. לפניך משפטים משני המאמרים.
צייני לאיזה מרכיבי המבנה הם שייכים: רקע, טענה, נימוקים, טענת נגד, הפרכה, הסתייגות, מסקנה.

(1) הזמן הפנוי אינו נטל; אדרבה, הוא נכס שיש לנצלו למטרות נעלות... הפרכה
(טקסט א פסקה יא)

(2) לא חיקוי אנו צריכים אלא הצבת אלטרנטיבה תרבותית הבנויה על ערכים אחרים...
מסקנה (טקסט א פסקה יב)

(3) האדם נוצר עם צימאון פנימי לדעת. (טקסט ב פסקה ח) הפרכה

(4) ומה מספר הקומות של הבניין הגבוה ביותר בדרום קוריאה. (טקסט ב פסקה ט)
הפרכה

ב. העתיקי מטקסט א פסקה ט מילה המבטאת את עמדת הכותב כלפי דברי טענת הנגד. צייני את תפקידה התחבירי והרטורי של המילה שהעתקת.

תשובה לצערי – הסגר – לציין יחס רגשי של הכותב למשפט

ג. העתיקי מטקסט ב פסקה א שניים מבין ההיגדים שבהם מסתתרת עמדת הכותב כלפי המציאות המתוארת בפסקה זו. הסבירי את תשובתך. תשובה החומות נפרצו, כולן: חומות הבית, חומות החינוך, הזהות והלאום.

רשתות תקשורת, קווי טלפון, – אלה חודרים לחדרי חדרים הודפים כל ניסיון לעצור בעדם. כלומר הניסיונות לא לאפשר למידע לחדור אלינו נכשלו, והמידע השוטף את המציאות.

ד. לפניך משפט: "רק אם ישכיל האדם ללמוד ולדעת מהי הדעת שאליה עליו להיפתח..."
(טקסט ב פסקה יא).

צייני איזו פסקה בטקסט א מפרטת את התשובה לשאלה המודגשת במשפט זה.

תשובה פסקה יג